Autor Guste Santini
Četvrtak, 14 Veljača 2002 11:41

Nakon dugo, dugo vremena moram izraziiti zadovoljstvo jer se ipak počelo nešto pozitivno događati kada su u pitanju potezi Vlade. Čitalac ovih stranica zna da je odnos autora prema bankarskom sistemu najblaže rečeno vrlo kritičan. Ova kritika nikako nije započela 3. siječnja 2000. godine. Ova kritika seže od samog početka uspostave hrvatske države. Početak propasti bankarskog sistema svakako valja vezati uz eutanaziju Udružene banke Zagreb. Kao što čitalac zna sve smo poslovne sisteme (prethodno ih proglasili socijalističkim mastodontima) uglavnom «isjeckali» i potom prodali ili poslali u stečaj. Ovim smo ponašanjem jasno pokazali da radimo suprotno interesima hrvatskih građana. Što više i sada se zagovara malo obiteljsko gospodarstvo pri čemu se ne odgovara na temeljno pitanje za koga će oni proizvoditi? Domaće tržište je toliko malo i plitko u Hrvatskoj da «prođu» imaju tek standardizirane i masovne robe. S druge, pak, strane Hrvatska je «osuđena» na izvoznu orijentaciju pa se mala gospodarstva nisu u stanju nositi sa sa kriterijima stranog tržišta. Ovdje najmanje mislim da li bi proizvod ili usluga bili primjerene kvalitete. Ovdje prvenstveno mislim na cijenu, propagandu, praćenje tehničko-tehnološkog razvoja itd.

Drama bankarskog sistema na ovim stranicama je više puta komentirana. Jasno je ukazano na pogubne posljedice internacionalizacije domaćih banaka. Jasno je ukazano na cijenu koju smo platili zbog neprimjerene monetarne i ekonomske politike. O tome nisam pisao samo na ovim stranicama. O ovim sam problemima pisao u svojim objavljenim radovima.

Čitalac se vjerojatno pita pa u kojoj je vezi pročitano s naslovim?

Dragi čitaoče da bi jasno definirao značaj izjave kojom je «Crkvenac naredio da svi državni računi budu kod Poštanske banke». Izjava pokazuje snažan zaokret ove vlasti u odnosu na dosadašnju politiku. Vijest koju je prenijela dnevna tiskovina na naslovnoj stranici predstavlja za mene najznačjniju i najpozitivniju odluku Vlade u ovoj godini. Upravo odlučnim upravljanjem svojom gotovinom vlast pokazuje da novac nije nevažan u cijeloj priči. Naime, definiramo li bankarski sistem kao krvotok a novac kao krv tada će se vrlo teško bilo koji organizam kretati, razvijalti ili bilo što činiti ako krvotok i krv nisu integralni djelovi tog organizma. Ova metafora je manja simplifikacije nego što to neprofesionalni ekonomista misli. Uspordba prilično dobro ocrtava stanje. Izjava Crkvenca upravo se ima tumačiti spoznajom i odlučnom akcijom da se kontrolira krvotok i vlastita krv. Jano ovo je daleko od rješenja problema ali može biti njegov učinkovit početak.

Reakcija banaka nije izostala. Lobby je proradio jer se stvari mjenjaju. Neće se više država zaduživati kod institucija na način da «posuđuje sama od sebe». S druge strane, financijska industrija je industrija rastućih prinosa pa će smanjenje bilance stanja imati svog odraza i na bilancu uspjeha. Što bi bilo da smo ostavili Udrženu banku i nju dokapitalizirali samo sa 50% sredstava koja su utrošena u sanaciju? E dragi čitaoče što bi bilo kad bi bilo? Uvek bu nekak bilo. Tak je gospon Mato povukao snažan potez.

Ipak priča nije gotova. Lobby u Hrvatskoj će značajno poraditi da se odluka stornira. MMF je eksplicirao da nije zadovoljan jer Poštanska banka nije privatizirana. Platforma je stvorena da se «privatiziraju» sve banke. Na Vladi je vrlo težak zadatak da sačuva Poštansku banku i da

zapčnu inverzni procesi. Ovo znači stvaranje nacionalne komercijalne banke. Nedavno sam komentirao privatizaciju Croatia osiguranja. Možda se ipak stvari mjenjaju. Osobno ću čestitati Vladi uspije li sačuvati Poštansku banku. Kao što čitalac zna, ovo je prvi put da sam na ovim stranicama takvog što izjavio. Čestitao do sada nisam nikad. Sada ću učiniti i jedno i drugo.